

Op het menu

Gezonde zeelucht: wachten op een activistische overheid?

Isabelle Larmuseau

De zee blijkt een belangrijke bron van PFAS in de lucht. Piepkleine druppeltjes uit zee, de zogenaamde *sea spray aerosolen*, brengen hoeveelheden PFAS in de atmosfeer die vergelijkbaar zijn met wat de chemische industrie in de lucht brengt. In deze druppels is de concentratie PFAS honderden tot duizenden keren hoger dan in zeewater. Als gevolg van beluchting en schuimvorming concentreren de PFAS-moleculen zich in het zeeschuim. De zwaarste druppels slaan neer in de kuststrook.

De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) onderzocht vorige zomer de PFAS-concentratie in zeeschuim op twee kustlocaties: Knokke en De Haan. De concentratie voor de som van alle PFAS in het zeeschuim bleek in Knokke alarmerend hoog: 2.400.000 ng/l. Het verschil met de Toelaatbare Wekelijkse Inname van 4,4 ng/kg lichaamsgewicht per week is immens. Deze dosis werd in 2020 bepaald door de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) voor de som van 4 PFAS-componenten.

Toch liet het Vlaamse Departement Zorg maandenlang na om hierover te communiceren. Pas sinds 1 februari 2023 is onder meer volgende 'geruststelling' opgenomen op een onopvallende website: *'Zolang u het zeeschuim niet in grotere hoeveelheden inslikt of er langdurig contact mee hebt, is het risico op te veel*

opname van PFAS uiterst beperkt. Uit voorzorg adviseert het Agentschap Zorg en Gezondheid volgende maatregelen: 'Speel niet in en met zeeschuim.'

In april 2023 bracht VITO een vervolgstudie uit, ditmaal over de PFAS-concentratie in de omgevingslucht op twee kustlocaties: Knokke Zoute en Duinbergen. De theorie van de *'sea spray aerosolen'* lijkt te worden bevestigd: de PFAS-concentratie in de omgevingslucht is significant verhoogd. In Knokke Zoute gaat het om 4,5 keer meer dan de stedelijke achtergrondconcentratie in Borgerhout en 40 keer meer dan de landelijke achtergrondconcentratie in Dessel.

Om onbekende redenen besloot het Departement Zorg om hierover niet te communiceren. Evenzeer onbekend is het antwoord op de vraag of dit stilzwijgen verenigbaar is met de Europeesrechtelijke verplichting tot onmiddellijke verspreiding van alle milieu-informatie waarover de overheid beschikt en die het getroffen publiek in staat kan stellen maatregelen te nemen om schade te voorkomen of te beperken.

Voor het bewaken van de gezondheid van de burger in onze kustregio lijkt het voorsnog wachten op een activistische overheid. Tot dan houdt u het best op een adembenemend zeezicht.